

Lapsi- ja
perhepalveluiden
muutosohjelma

HALLITUKSEN
KÄRKIHANKE

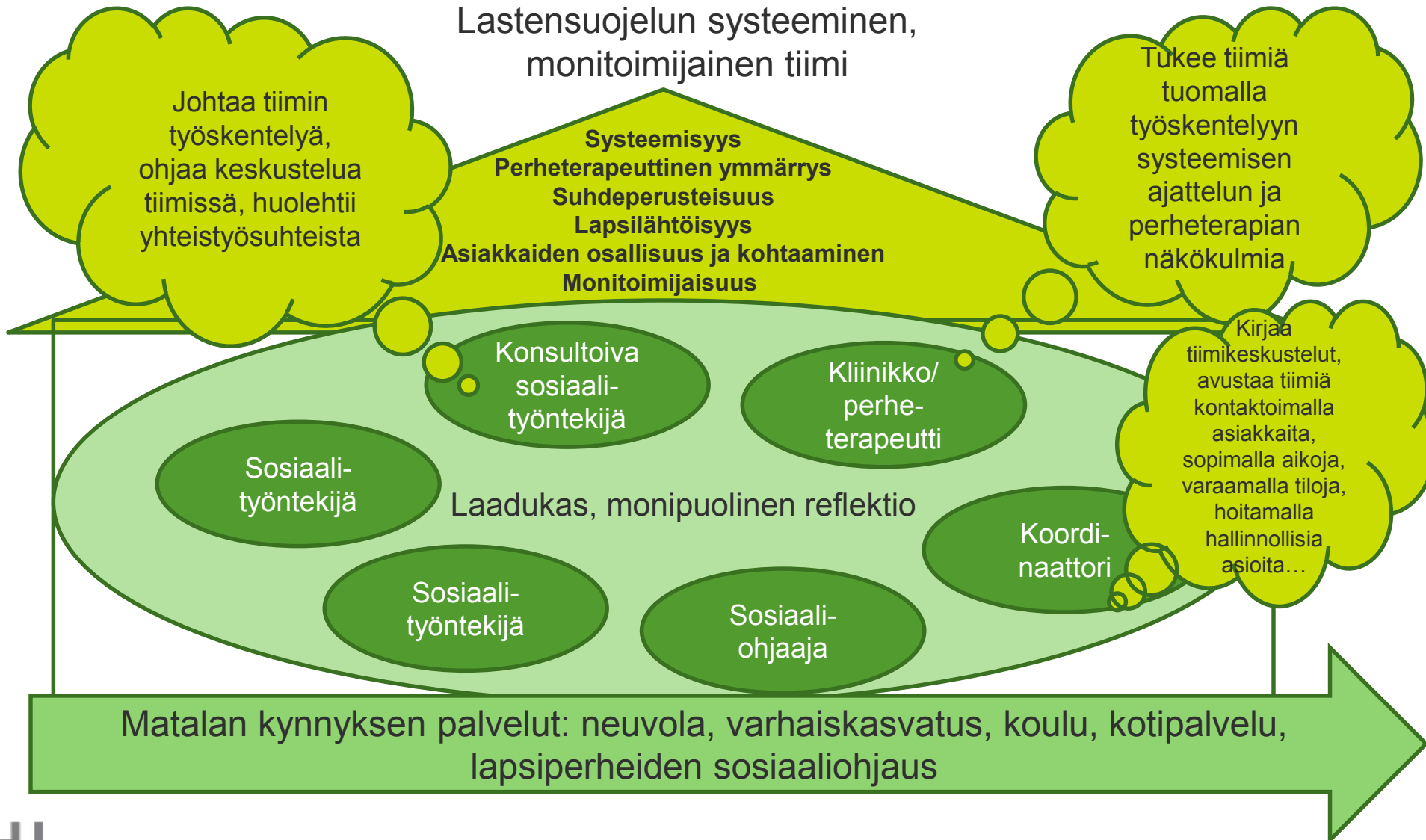
Systeminen lastensuojelu

8.11.2018 seminaari

Kehittämistyöstä

- **Toimenpiteenä toteuttaa Hackneyn mallin paikallinen pilotointi**
- Pilotointi on suunniteltu toteuttavaksi kouluttamalla ja työnohjaamalla lastensuojelutiimit systemiseen lastensuojelun toimintamallin mukaisen työskentelyyn.
- Pilotoinnin kohteena ovat olleet hankkeeseen sitoutuneiden kuntien lastensuojelutiimit.
- THL on tukenut pilotointeja muun muassa järjestämällä kouluttajakoulutuksen ja siihen liittyvän työnohjauksen, esimiesten työpajoja ja yhteiskehittämispäiviä eri maakunnissa.

Lastensuojelun systeeminen, monitoimijainen tiimi

RAKENTEET	KOULUTUS	ASIAKASTYÖ	ODOTETUT TULOKSET
<p>Tiimirakenne</p> <ul style="list-style-type: none"> • Konsultoiva stt • Sosiaalityöntekijät • Perheterapeutti • Koordinaattori <p>Kouluttajia ja pilotoivia tiimejä tuetaan esimiesten ja johdon taholta</p> <p>Asiakasmääriä on pienennetty systeemisen työskentelyn mahdollistamiseksi</p> <p>Mallin kannalta keskeiset yhteistyökumppanit on tunnistettu ja niille on välitetty tietoa mallista</p>	<p>Tiimin työntekijät koulutettu mallin mukaiseen työskentelyyn</p> <p>Avaintiedot ja -taidot omaksuttu.</p>	<p>Asiakastyö tapahtuu asiakastapauksia koskevien tiimikeskustelujen ohjaamana.</p> <p>Tiimi pitää strukturoituja viikkokokouksia, joissa toteutuvat seuraavat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • systeemisen asiakastyön periaatteet jäsentävät keskustelua • konsultoiva sosiaalityöntekijä ohjaa keskustelua • perheterapeutti tukee reflektointia • asiakastapauksia käsitellään riittävän pitkään ja usein • dokumentointi on läpinäkyvää, lisää tt:n ja asiakkaiden ymmärrystä ja auttaa etenemään asiakastyössä <p>Koko tiimi tuntee tiimiin kuuluvien sosiaalityöntekijöiden asiakkaat ja kantaa yhteistä vastuuta työskentelystä</p> <p>Sosiaalityöntekijän työajasta suurin osa on kasvokkaista asiakastyötä</p>	<p><u>ASIAKASTASO</u></p> <p>Perhe kokee saavansa tarvitsemaansa apua ja tukea</p> <p>Perhe kokee voivansa vaikuttaa työskentelyyn ja päätöksiin.</p> <p>Asiakkaan ja työntekijöiden välillä on luottamusta ja yhteisymmärrystä</p> <p>Lapsen hyvinvointi paranee</p> <p>Vanhempien kyky lapsen turvallisuuden ja hyvinvoinnin turvaajina vahvistuu.</p> <p>Perheen toimintakyky vahvistuu</p> <p><u>TYÖNTEKIJÄTASO</u></p> <p>Työntekijöiden jaksaminen ja motivaatio paranevat, väsymys ja koettu kuormittuneisuus vähenevät</p> <p>Työ koetaan mielekkäämmäksi</p> <p>Työolosuhteet koetaan turvallisemmiksi</p> <p><u>JÄRJESTELMÄTASO</u></p> <p>Kustannukset pienenevät</p> <p>Tahdonvastaiset sijoitukset vähenevät</p> <p>Palvelujen ja toimenpiteiden kokonaisuus jäsentyy</p>
8.11.2018			Tiina Civil

Arviointitutkimuksesta

Pilotoinnin yhteydessä toteutettavassa arviointitutkimuksessa tarkastellaan toimintamallin pilotoinnin aiheuttamia

- muutoksia lastensuojelun sosiaalityön organisoinnissa,
- työskentelyn laadussa,
- työhyvinvoinnissa ja
- asiakasperheiden hyvinvoinnissa
- sekä näitä muutoksia edistäneitä ja estäneitä tekijöitä.

Kansallisen arvioinnin toteuttaa Terveiden ja hyvinvoinninlaitos. Tutkimuksesta vastaavat THL:n tutkijat Nanne Isokuortti ja Elina Aaltio.

Tuloksista kuullaan tarkemmin 20.11.2018

Pilotoinnin kohteet Pirkanmaalla

Lastensuojelutiimit

- Sastamala ja Punkalaidun (koulutukset 26.-28.9. ja 23.-25.10.2017)
- Akaa (18.-19.1., 1.-2. ja 8.-9.3.2018)
- Ylöjärvi (15.-16.3., 27.-28.3. ja 12.-13.4.2018)
- Valkeakoski (22.-23.3., 21.5. ja 27.-29.8.2018)
- Urjala (16.-17.4., 17.-18.5. ja 28.-29.5.2018)
- Tampere ja Orivesi (Läntisen palvelualueen lastensuojelun kanssa ajalla 20.-21.8, 3.-4.9. ja 24.-25.9.2018)

Koulutuksen jälkeiset työnohjaukselliset tapaamiset työskentelyä tukemaan.
Infotilaisuudet yhteistyötahoille.

Lähtötilanteesta

- Asiakkuuksia sosiaalityöntekijöillä n. 40-72
- Työntekijöillä ja tiimeillä erilaisia työnkuvia, tapoja, käytäntöjä ja rakenteita työskentelyn tukena.
- Koulutukseen osallistuneet ryhmät erilaisia sekä kooltaan että taustalla olevien ammatillisten osaamistensa osalta.

Mitä hankkeen aikana saatiin aikaan rakenteiden osalta?

- Työntekijöille järjestettiin mahdollisuudet osallistua koulutuksiin.
- Systemisen mallin mukainen tiimirakenne. Yksikkökoordinaattoria ei ole kaikissa tiimeissä.
- Jonkin verran rekrytointeja ja työntekijöiden resurssien siirtoja
- Asiakasmääriä saatiin osassa tiimejä hivenen pienennettyä. *Ei päästy THL:n suositukseen 15-20 lasta/työntekijä.*
- Mallin kannalta keskeisiä yhteistyökumppaneita tunnistettiin ja niille välitettiin tietoa mallista.

Mitä hankkeen aikana saatiin aikaan koulutusten osalta?

- Tiimin työntekijät koulutettiin ja työnohjattiin mallin mukaiseen työskentelyyn (työnohjaukset ja koulutukset jatkuvat osittain edelleen)
- Avaintiedot ja -taidot lähtökohtaisesti omaksuttiin.

Systeminen tapa lähestyä ongelmaa, rakentaa hypoteeseja ja tehdä hypoteeseihin liittyviä konkreettisia suunnitelmaehdotuksia on yhteisenä työskentelyotteena koettu toisissa tiimeissä haastavana ja tukea vaativana.

Mitä hankkeen aikana saatiin aikaan asiakastyön osalta?

Asiakastyö tapahtuu **yksittäisten** asiakasperheiden osalta asiakastapauksia koskevien tiimikeskustelujen ohjaamana.

Tiimit pitävät strukturoituja kokouksia, joissa toteutuvat seuraavat:

- systeemisen asiakastyön periaatteet jäsentävät keskustelua
- konsultoiva sosiaalityöntekijä ohjaa keskustelua (*Kaikissa tiimeissä johtavan mahdollisuudet osallistua/aika eivät riittävästi mahdollista tätä roolia*)
- perheterapeutti tukee reflektointia
- asiakastapauksia käsitellään riittävän pitkään (*jokaviikkoiseen tiimiin ei isojen asiakasmäärien vuoksi ole mahdollista siirtyä*)
- dokumentointi on läpinäkyvää (*pääsääntöisesti*)
- Koko tiimi tuntee (*tietää*) tiimiin kuuluvien sosiaalityöntekijöiden **yksittäiset** asiakkaat ja kantaa yhteistä vastuuta työskentelystä

Sosiaalityöntekijän työajasta suurin osa on menee edelleen muuhun kuin kasvokkaiseen asiakastyöhön.

Tulokset –asiakas taso

- Perheet ovat osallistuneet tiimikokouksiin
- Työnohjauksellisissa tapaamisissa esille on tullut erilaisia työntekijöiden nostamia esimerkkejä systeemisissä tiimeissä tapahtuneista oivalluksista ja onnistumisista, joissa on näkynyt asiakkaan ja työntekijöiden välille syntynyttä luottamusta ja yhteisymmärrystä sekä perheen toimintakyvyn vahvistumista.

Tulokset – työntekijätaso

Työnohjauksellisissa tapaamisissa on tullut esille:

- Suunnittelun ja valmistautumisen merkitys on korostunut.
- Rauhoittanut työskentelyä ja luonut jämakkyttä.
- Uutta ymmärrystä lasten ja perheiden tilanteista
- Uusia auttamisen ja vaikuttamisen eri kohtia ja mahdollisuuksia on tullut näkyviin.
- Ratkaisuehdotukset ovat muodostuneet pieniksi konkreettisiksi askeliksi – etenemissuunta on kirkastunut – ”reseptejä” siitä mitä ja miten tehdään
- Työskentely on koettu lähtökohtaisesti mielekkääksi ja kiinnostavaksi, toiset kokeneet turhauttavaksi ja hitaaksi

Tulokset - järjestelmätaso

Työnohjauksellisissa tapaamisissa esille tullutta:

- Yhteistyökumppaneita on kutsuttu mukaan alusta alkaen.
- Palvelujen ja toimenpiteiden kokonaisuuksien jäsentymistä
- Mahdollinen päällekkäinen työ on tullut näkyville → työnjakoa on tehty tiimissä yhteisen suunnitelman avulla → jäsentänyt verkostotyötä
- Kirjaamis pohja on ollut apuna huolehtimassa moninäkökulmaisuudesta ja yhteisestä suunnitelmasta.
- Yhteiselle arvioinnille ja pitkäjänteiselle työskentelylle on muodostunut paikka.
- Yhdessä tekemistä yli organisaatorajojen

Mitä jatkossa tulee tehdä?

- Pilottitiimien toimintaedellytysten turvaaminen
- Systemiseen työskentelyyn siirtyminen kaikkien asiakkaiden kanssa edellyttää suosituksia asiakasmääriin, työntekijöiden mahdollisuuksia saada tarvittavia täydentäviä koulutuksia, työnohjausta, mentorointia ja tutkimusta.
- SyTy! - systemisen toimintamallin käyttöönotto- ja juurruttamishankkeeseen osallistuminen

Lapsi- ja
perhepalveluiden
muutosohjelma

HALLITUKSEN
KÄRKIHANKE

Teemme yhdessä lasten, nuorten
ja perheiden hyvää arkea

LAPE

Tiina Civil

tiina.civil@sastamala.fi

Kiitos!

www.lapepirkanmaa.fi

stm.fi/lape

#lapemuutos

#kärkihanke